

บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อการแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของ
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)

กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร
The Role of Local Governments in Tackling the Epidemic of Coronavirus
Disease 2019 (COVID-19) A Case Study of Ban Phaeo Subdistrict
Administrative Organization Ban Phaeo Samut Sakhon

อรพินท์ สุขไทยประเสริฐ¹ อรนนท์ กลั่นทปฺระ²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อการแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร กลุ่มตัวอย่างคือประชาชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว จำนวน 385 คน โดยใช้แบบสอบถามการวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว คำนัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อการแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) อยู่ระดับสูง จากการทดสอบสมมติฐานพบว่าตัวแปรทางด้าน อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้วที่มีต่อการแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนตัวแปรด้านเพศ ไม่มีผลต่อความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว ที่มีต่อการแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: บทบาท, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19)

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

² อาจารย์ประจำ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Abstract

The purpose of this research was to study the role of local administrative organizations in solving the epidemic of coronavirus disease 2019 (COVID-19), a case study of Ban Phaeo Subdistrict Administrative Organization. Ban Phaeo District Samut Sakhon Province The sample consisted of 38 5 people in the area of the Ban Phaeo Subdistrict Administrative Organization by using a questionnaire for data analysis using a ready-made computer program. The statistics used in the analysis were statistical value, percentage, mean, standard deviation, t-test and one-way analysis of variance. The statistical significance used in this analysis set at the 0.05 level. The public opinion towards the role of local governments in tackling the coronavirus disease 2019 (COVID-19) epidemic was at a high level. Yes, it had a statistically significant effect on the people's opinion on the role of Ban Phaeo Subdistrict Administrative Organization in solving the epidemic of the novel coronavirus disease 2019 (COVID-19) at the 0.05 level. It had no effect on people's opinions on the role of the Ban Phaeo Subdistrict Administrative Organization. on solving the epidemic of coronavirus disease 2019 (COVID-19) with a statistically significant level of 0.05

Keywords: Role, Local Administrative Organizations, Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)

ความสำคัญและที่มาของปัญหาวิจัย

ด้วยสถานการณ์ปัจจุบันที่เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ภายในประเทศ และยังคงมีความเสี่ยงต่อการระบาดในวงกว้าง โดยพบว่ามีการระบาดตั้งแต่เดือนธันวาคม 2562 มีรายงานครั้งแรกที่มณฑลหูเป่ย์ สาธารณรัฐประชาชนจีน สำหรับประเทศไทยนั้น ได้มีมาตรการในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคตั้งแต่เริ่มพบการระบาดในประเทศจีน ผู้ป่วยช่วงแรกเป็นผู้เดินทางจากพื้นที่เสี่ยง การขยายพื้นที่ระบาดในต่างประเทศเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จนต้องมีการประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) เป็นโรคติดต่ออันตรายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 นายกรัฐมนตรีได้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 โดยได้ออกข้อกำหนดและข้อปฏิบัติแก่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินให้ยุติลงได้โดยเร็วและป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ร้ายแรงมากขึ้น โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ออกมาตรการในการเฝ้าระวังป้องกันการแพร่ระบาดของติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และกำชับให้มีการปฏิบัติอย่างเคร่งครัดทุกพื้นที่ ตามที่แต่ละจังหวัดแจ้งการซักซ้อมแนวทางมาตรการและการเฝ้าระวังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยเน้นย้ำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการช่วยเหลือเบื้องต้นโดยฉับพลันทันที เพื่อการดำรงชีพหรือบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าภายใต้ขอบอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถร่วมดำเนินการหรือสนับสนุนการดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคได้ ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ในการป้องกัน ควบคุม และระงับโรคติดต่อ โดยถือปฏิบัติระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชน ในการบริหาร

จัดการด้านต่างๆ เพื่อให้ประชาชนมีความพึงพอใจนั้นเป็นประเด็นที่สำคัญ เพื่อให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบันที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อการแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยเลือกกรณีศึกษาเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และประชาชนได้รับผลกระทบในหลายๆ ด้าน เพื่อศึกษาบทบาทในการปฏิบัติงาน ปัญหาและอุปสรรคในการแก้ปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง แก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อการแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
3. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

เนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

(Yates, 2002) การกระจายอำนาจเป็นพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตย และขณะเดียวกันก็มีการปกครองท้องถิ่นที่เข้มแข็ง อันจะได้ออกมาจากการที่ประชาชนมีอำนาจในการตัดสินใจที่จะจัดสรรทรัพยากรภายในท้องถิ่น แต่หน่วยงานกลางหรือรัฐบาลทำหน้าที่ในการสนับสนุนการบริหารจัดการของท้องถิ่น ซึ่งหมายความถึงงานที่อำนาจรัฐจากส่วนกลางเข้าไปเกี่ยวข้องหรือจัดการในท้องถิ่นน้อยที่สุด เพราะคนในท้องถิ่นจะต้องมีการรวมตัวกันในการจัดการบางอย่างร่วมกันรวมทั้งการจัดการสุขภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนนำไปสู่การปกครองตนเองโดยรัฐบาลท้องถิ่น (Local self-government) (พีรสิทธิ์ คำนวนศิลป์ และ ศุภวัฒน์กร วงศ์ธนวิสุ, 2546) ด้วยความสำคัญดังกล่าวหน่วยงานภาครัฐในหลายประเทศ ต่างมีนโยบายผลักดันให้เกิดการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นมากขึ้น ตามคตินิยมที่ว่า “การปกครองท้องถิ่น คือ แบบจำลองของระบอบประชาธิปไตย และการบริหารภาครัฐในหน่วยที่เล็กและใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด” (Wei, 2000) โดยกลไกการปกครองท้องถิ่นได้รับการยอมรับว่าเป็นกระบวนการที่ทำงานบริการสาธารณะเป็นไปตามความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Oates, 1972) ด้วยเหตุที่องค์กรปกครองท้องถิ่น โดยทั่วไปมีขนาดองค์กรที่เล็ก จึงทำให้มีความคล่องตัวในการประสานงานระหว่างหน่วยงานภายใน และเน้นความจำเป็นของประชาชนเป็นหลัก การบริหารงานด้านสุขภาพเชิงบูรณาการจึงมีรายละเอียดแตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากคนในแต่ละท้องถิ่นอาจมีปัญหา ความต้องการทัศนคติ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และค่านิยมแตกต่างกัน การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยทั่วไป จะเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วยขั้นตอน หรือกิจกรรมต่างๆ หลากกิจกรรม แต่ละกิจกรรมจะมีความสัมพันธ์กันหรือต่อเนื่องกัน

14 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 เข้าร่วมประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานแบบ Online

และส่งผลซึ่งกันและกัน กระบวนการดังกล่าวจะประกอบด้วยกิจกรรมหลักที่ครอบคลุมภารกิจอันเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4 ประการ (รศคนธ รัตนเสริมพงศ์, 2551) ได้แก่

1. การกำหนดนโยบายและแผนการบริหารท้องถิ่น นับเป็นสิ่งสำคัญในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากนโยบายและแผนเป็นเครื่องกำหนดทิศทางในการบริหารท้องถิ่น เป็นจุดเริ่มต้นและเป็นจุดหมายปลายทางในการดำเนินกิจการท้องถิ่น

2. การจัดการและการจัดทรัพยากรมนุษย์ หน่วยงาน และบุคลากรขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นกลไกสำคัญในการดำเนินกิจการของท้องถิ่น เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามนโยบายและแผนการบริหารท้องถิ่น

3. การบริหารการคลังท้องถิ่น เนื่องจากฐานะทางการเงินการคลังท้องถิ่นเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินกิจการของท้องถิ่น การจัดบริการสาธารณะเป็นภารกิจหลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำเป็นต้องใช้งบประมาณในการดำเนินงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องบริหารจัดการด้านการคลังอย่างมีประสิทธิภาพ จัดหารายได้ให้เพียงพอที่จะนำมาใช้ในการดำเนินภารกิจของท้องถิ่น และให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนท้องถิ่น

4. การควบคุมตรวจสอบการดำเนินงานท้องถิ่น เพื่อให้การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายของนโยบายและแผนการบริหารท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องจัดระบบการควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานของท้องถิ่น ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามระยะเวลาที่เหมาะสม และควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการควบคุมตรวจสอบการดำเนินงานดังกล่าวโดยสรุป การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการบริหารจัดการเกี่ยวกับการบริการสาธารณะที่ครอบคลุมถึงการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ภารกิจที่เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ได้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษารื่องบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร ที่มีต่อการแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 บทบาทการเฝ้าระวังหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และบทบาทการเตรียมพร้อมหรือป้องกัน หากเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระลอกใหม่ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 10,400 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เท่ากับ 385 คนเป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยแบ่งเนื้อหาในแบบสอบถาม ดังนี้ ส่วนแรกเป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ ส่วนที่สอง บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว 3 ด้าน ด้านละ 30 ข้อ ได้แก่ บทบาทด้านการแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 บทบาทด้านการเฝ้าระวังหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และบทบาทด้านการเตรียมพร้อมหรือป้องกัน

14 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 เข้าร่วมประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานแบบ Online

กัน หากเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระลอกใหม่ ในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบประสิทธิภาพของแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้ 1. การหาความแม่นยำตรง (Validity) โดยผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาฯ เพื่อทำการตรวจสอบความถูกต้องแม่นยำตรงเชิงเนื้อหาของคำถามในแต่ละข้อว่าตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่ หลังจากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุงให้เหมาะสมเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจได้ง่าย 2. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบก่อนเก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่จะศึกษา ซึ่งมีใช่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คนแล้วนำมาทำการวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นรายข้อ (Item Analysis) โดยวิธีการความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Method) ผลการทดสอบพบว่าแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อการแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.951 การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้การศึกษาวิจัยดำเนินไปอย่างน่าเชื่อถือ จึงใช้การวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพผู้วิจัยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ 1. ลงหมายเลขประจำแบบสอบถาม โดยเริ่มจากฉบับแรกถึงฉบับสุดท้ายตามลำดับ เพื่อความสะดวกในการดำเนินการขั้นตอนต่อไป และเพื่อความสะดวกในการตรวจสอบภายหลัง 2. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วนำข้อมูลไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่องบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อการแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) กรณีศึกษา องค์กรบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของประชากร ผู้วิจัยได้นำมาประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำหรับค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ t การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการวิเคราะห์หาความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยวิธีการตั้งสมมติฐานเป็นรายข้อ ผลการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามนั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 209 คน คิดเป็นร้อยละ 54.3 มีอายุระหว่าง 31-40 ปี มากที่สุด จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 31.4 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 และน้อยที่สุด คือ อายุ 61 ปีขึ้นไป จำนวน 58 คน ร้อยละ 15.1 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 31.4 รองลงมาคือระดับปวช./มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 20.3 และน้อยที่สุดคือ อื่นๆ เช่น ไม่ได้ศึกษา เป็นต้น จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 14.1 ประกอบอาชีพเกษตรกรมากที่สุด จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 28.1 รองลงมาประกอบอาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจและพนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 64 คนเท่ากัน คิดร้อยละ 16.6 และน้อยที่สุดประกอบอาชีพนักเรียน/นิสิต/นักศึกษาจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7 และมีรายได้ต่ำกว่า-15,000 บาทมากที่สุด จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 29.6 รองลงมาได้ระหว่าง 15,001-25,000 บาทจำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 27 และน้อยที่สุดมีรายได้ระหว่าง 45,001-50,000 บาทจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.2

14 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 เข้าร่วมประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานแบบ Online

เมื่อนำข้อมูลที่ได้อาวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า บทบาทด้านการแก้ปัญหาในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว ด้านการแก้ปัญหาในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.35 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว มีความคิดเห็นต่อบทบาทที่สำคัญมากที่สุดในเรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้วมีการออกฉีดพ่นเพื่อฆ่าเชื้อในพื้นที่ที่พบผู้ป่วย โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.50 บทบาทด้านการเฝ้าระวังหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว ด้านการเฝ้าระวังหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.35 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว มีความคิดเห็นต่อบทบาทที่สำคัญมากที่สุดในเรื่อง องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้วมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่เข้าถึงการรับวัคซีนคุ้มกันโควิด-19 โดยช่วยเหลือประชาชนในการขอรับวัคซีนจากหน่วยงานที่แจกจ่ายวัคซีนให้แก่ประชาชน โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.44 และบทบาทด้านการเตรียมพร้อมหรือป้องกัน หากเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ระลอกใหม่ แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว ด้านบทบาทในการเตรียมพร้อมหรือป้องกัน หากเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ระลอกใหม่ ในภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.54 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแล้วพบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว มีความคิดเห็นต่อบทบาทที่สำคัญมากที่สุดในเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้วมีการร่วมจัดตั้งและดูแล “ศูนย์พักคอยคนสาคร” ให้พร้อมใช้งาน เพื่อรองรับผู้ป่วยอยู่เสมอ โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.65

ผลการทดสอบสมมติฐานในการศึกษานี้ ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุแตกต่างกัน ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน อาชีพแตกต่างกัน รายได้แตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว ในการแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งเอาไว้ แต่กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศต่างกัน จะมีความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว ในการแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งเอาไว้

อภิปรายผล

ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว ที่มีต่อการแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทั้งภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ เนื่องจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นโรคที่เกิดขึ้นใหม่และติดเชื้อได้ง่ายสามารถเกิดได้กับทุกคน โดยปัจจุบันเรื่องสำคัญมากคือการป้องกันและแก้ปัญหาการแพร่ระบาด จึงจำเป็นต้องขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดประชาชนมากที่สุด ซึ่งอาจจำเป็นต้องใช้ความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ เพราะรับรู้ถึงปัญหาได้ดีที่สุด เพื่อนำมา

ปฏิบัติงานได้อย่างตรงตามความต้องการ ซึ่งปัจจุบันเพศชายและเพศหญิงล้วนมีความเท่าเทียมกันในการแสดงออก ทุกๆ ด้าน รวมถึงทางความคิดด้วย เพศที่แตกต่างกันจึงมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้วที่ไม่แตกต่างกัน

ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว ที่มีต่อการแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทั้งภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากช่วงอายุของแต่ละคน ประสบการณ์ชีวิตอาจมีผลต่อการรับรู้ข่าวสารในปัจจุบันต่างๆ ได้แตกต่างกัน ซึ่งอาจส่งผลต่อความคิด ความเชื่อมั่นในการปฏิบัติงาน และความรวดเร็วในการดำเนินงานในช่วงสถานการณ์ที่มีการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และยังเป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูง ก็ยังต้องรีบดำเนินการด้านต่างๆ แข่งกับเวลาให้เร็วที่สุด เพื่อช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ได้อย่างทันถ่วงที อีกทั้งความไว้วางใจและช่องทางการรับรู้ข่าวสารที่ง่ายและรวดเร็ว ทำให้ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้วแตกต่างกัน

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว ที่มีต่อการแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทั้งภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินงานในการแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) นี้ เป็นงานที่จำเป็นต้องใช้ความชำนาญเฉพาะทาง เนื่องจากเป็นงานเกี่ยวกับสุขอนามัยที่ ต้องระมัดระวังตัวเองเป็นอย่างมาก เพราะมีโอกาสติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นี้ได้ตลอดเวลา ประชาชนในพื้นที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจ และคิดเห็นว่าการจัดการเป็นเรื่องง่ายเหมือนโรคระบาดทั่วไปอย่างที่เคยมีมา ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน จึงทำให้มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้วที่แตกต่างกันไปด้วย

ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว ที่มีต่อการแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทั้งภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากประชาชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้วนั้นประกอบอาชีพที่ค่อนข้างหลากหลาย ซึ่งส่วนมากเป็นเกษตรกร การดำรงชีวิตจึงอยู่ในสวนกันเป็นหลัก การรับรู้ถึงข่าวสารจึงอาจต้องใช้เวลาที่ว่างจากการทำสวน การประชาสัมพันธ์จากผู้นำชุมชน และการลงพื้นที่ประชาสัมพันธ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว ทำให้ประชาชนบางกลุ่มยังขาดความรู้ ความเข้าใจต่อบทบาทด้านต่างๆ ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว ประชาชนในพื้นที่จึงมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้วแตกต่างกันไปในแต่ละอาชีพ

ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว ที่มีต่อการแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทั้งภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องจากอาชีพของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้วนั้นส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร รายได้หลักจึงมาจากการทำการเกษตร ซึ่งไม่มีความแน่นอน ในบางเดือนผลผลิตอาจจะขายได้ราคาดีและบางเดือนราคาอาจจะตกต่ำ แต่ต้นทุนก็ยังคงมีต่อเนื่องทุกเดือน แล้วยิ่งในช่วงที่มีสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างหนักแล้วด้วยนั้น ยิ่งทำให้เศรษฐกิจต่ำต่ำไปตามๆ กัน การช่วยเหลือเยียวยา

จากหน่วยงานของรัฐ จึงถือเป็นอีกความหวังหนึ่งของคนในพื้นที่ที่ประชาชนไม่ได้มีเงินเดือนประจำเหมือนอย่างคนทำงานในเมือง ทำให้ประชาชนมีความคิดเห็นต่อบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้วแตกต่างกันด้วยปัจจัยทางด้านรายได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

(1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ถือเป็นหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด จึงควรให้การประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ให้กับประชาชนในพื้นที่มากที่สุด เนื่องจากยังเป็นโรคที่แพร่ระบาดอย่างต่อเนื่อง ติดกันได้ง่าย และมีการเปลี่ยนแปลงสายพันธุ์ใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา จึงจำเป็นต้องให้ประชาชนในพื้นที่เรียนรู้วิธีการป้องกัน และอยู่ร่วมกันอย่างปลอดภัยมากที่สุดให้ได้

(2) การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นเชื้อโรคที่แพร่กระจายได้อย่างรวดเร็ว ทำให้ติดเชื้อง่ายจากการสัมผัส หรือพูดคุยกัน การเว้นระยะห่าง ลดการแออัดในสถานที่ราชการ การติดต่อกับหน่วยงานราชการต่างๆ จึงควรที่จะลดในบางขั้นตอน หรือยกเลิกออกไป เพื่อลดการพบเจอ พูดคุย หรือสัมผัสเอกสารต่างๆ และควรเปลี่ยนการทำงานในขั้นตอนต่างๆเป็นระบบออนไลน์ เพื่อให้เข้าถึงได้ง่าย และรวดเร็วยิ่งขึ้นอีกด้วย

(3) จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่เกิดขึ้นมานานช่วง 2-3 ปีมานี้ จะเห็นได้ว่าเศรษฐกิจ การทำมาหากิน การดำรงชีวิตค่อนข้างที่จะลำบากเกือบทุกอาชีพ ความต้องการการสนับสนุนจากรัฐของประชาชนจึงเป็นอีกความหวังหนึ่งของคนในพื้นที่ การออกสำรวจความเดือดร้อนของประชาชน การจัดทำโครงการเพื่อดำเนินการให้ความช่วยเหลือจึงควรที่จะต้องจัดทำอย่างต่อเนื่อง และหากเกินกำลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆแล้ว ควรมีประสานและส่งต่อให้หน่วยงานที่สามารถช่วยเหลือต่อไปได้ด้วย

(4) บุคลากรที่ปฏิบัติงานทุกๆท่าน ถือเป็นบุคคลที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อมากพอสมควร ถ้าหากบุคลากรที่ปฏิบัติงานติดเชื้อ ก็สามารถมาปฏิบัติหน้าที่ได้ เนื่องจากต้องแยกรักษา แยกกักตัว และต้องใช้เวลาในการรักษาเป็นเวลาหลายวัน ไม่สามารถให้การช่วยเหลือประชาชนได้ การดูแล สนับสนุนอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรจึงเป็นเรื่องที่สำคัญมากพอๆกับการดูแลประชาชนเช่นกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางสำหรับผู้สนใจที่จะทำการศึกษาในครั้งต่อไป คือการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะประชาชนของเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาครเท่านั้น ไม่สามารถอธิบายความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด ในการแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้ โดยการศึกษาครั้งนี้เป็นเพียงการเก็บข้อมูลและความคิดเห็นต่อองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นหน่วยงานเล็กๆเท่านั้น ในการวิจัยครั้งต่อไป จึงควรเป็นการศึกษาความคิดเห็นต่อองค์กร หรือหน่วยงานที่ใหญ่ขึ้น มีบทบาท อำนาจหน้าที่ และความสามารถในการจัดการได้มากกว่าองค์การบริหารส่วนตำบล อาจจะทำให้ชัดเจนได้มากยิ่งขึ้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้อื่นๆ มาวิเคราะห์และพัฒนาต่อไป หรือทำการศึกษาในส่วนของแผนการ

ดำเนินงานและการปฏิบัติของแต่ละหน่วยงาน เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคของหน่วยงานในการดำเนินงาน เช่นกัน

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยดี ด้วยความเมตตากรุณาอย่างสูงของคณาจารย์หลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรนันท์ กลั่นทปฺระ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภริดา ชัยรัตน์ ที่ถ่ายทอดความรู้รวมทั้งคำปรึกษาที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จโดยสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ และขอขอบคุณบุคลากร รวมถึงผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้วทุกท่านที่ช่วยเหลือมาโดยตลอดในช่วงระยะเวลาที่ผู้วิจัยได้มาศึกษาต่อ เพื่อนๆ นิสิตปริญญาโทรัฐศาสตร์ (ภาคพิเศษ) ทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือเป็นกำลังใจที่ดีตลอดมา ในระยะเวลาที่ศึกษาในรั้วมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ แห่งนี้ และขอขอบคุณประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแพ้วทุกท่านเป็นอย่างสูง ที่ให้ข้อมูล และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ทำให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์ สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกคนในครอบครัว ที่มอบกำลังใจ และอดทนเสียสละหลายๆสิ่ง เพื่อให้ผู้วิจัยได้มีเวลาในการจัดทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- พีรสิทธิ์ คำนวนศิลป์ และ ศุภวัฒน์กร วงศ์ธนวุธ. (2546). การพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ขอนแก่น: โรงพิมพ์พระธรรมขันธ์.
- รศคนธ์ รัตนเสริมพงศ์. (2551). การบริหารภาครัฐ (พิมพ์ครั้งที่ 4 ed.). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- Oates, W. (1972). *Fiscal Federalism*. New York : Harcourt Brace Jonavich.
- Wei, Y. D. (2000). *Regional Development in China: States, Globalization, and Inequality*. London and New York: Routledge.
- Yates, A. (2002). "Decentralization in Pollution Permit Markets." *Journal of Public Economic Theory*, 4, 641-660.